

**ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔԻ ԽԱՆԳԱՐՈՒՄ. ԳՐԵԼՈՒ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑ և
ԸՆԹԵՐՅԱՆՈՒԹՅՈՒՆ(ԴԻՍԼԵՔՍԻԱ և ԴԻՍԳՐԱՖԻԱ)**

Երեխաներին կարդալ և գրել սովորեցնելը հեշտ չէ, և ոչ բոլոր երեխաներին են հեշտությամբ և առանց դժվարությունների տրվում մեծերի կարծիքով պարզունակ գործողությունները: Երեխան տարբեր ոլորտներում կարող է հասակակիցներից ավելի խելացի և տաղանդավոր լինել, սակայն գրելիս և կարդալիս կատարել ամենաանհավանական սխալները: Ցավոք, շատ ծնողներ, երբեմն նաև մանկավարժներ, այդ սխալները վերագրում են երեխայի անուշադրությանը: Լավագույն դեպքում մանկավարժը ծնողներին խորհուրդ է տալիս երեխայի հետ ավելի շատ արտագրություն կատարել, թելադրություն գրել: Ահա այստեղ էլ ծնողներն ու երեխաներն առերեսվում են դժվարությունների:

Երեխայի ծնողները կամ մանկավարժները լոգոպետի օգնությանը դիմում են միայն այն ժամանակ, երբ իրենք այլևս չեն կարողանում հաղթահարել առաջացած խնդիրները:

Այս ամենից խուսափելու համար անհրաժեշտ է վերլուծել երեխայի սխալները, եթե դրանք պատահական չեն, այլ կրում են պարբերաբար կրկնվող բնույթ, ապա անհրաժեշտ է դիմել լոգոպետի խորհրդատվությանը: Կայուն խանգարումների առկայությունը փաստում է այն, որ երեխայի մոտ մասնակիորեն խանգարված են կարդալու և գրելու գործընթացները:

Լոգոպետի կողմից առաջադրվող խորհուրդներ ծնողներին.

- դիմել համապատասխան մասնագետի ընթերցանության խանգարումը վաղ բացահայտելու և կանխելու համար,
- խրախուսել երեխայի ցանկացած բնույթի ընթերցանությունները (հեքիաթ, բանաստեղծություն, նկարազարդ գրքեր),

- սկզբնական շրջանում խրախուսել երեխային և տրամադրել նրան մատչելի բովանդակությամբ տեքստեր, որպեսզի երեխան տեսնի սեփական հաջողությունները և վստահություն ձեռք բերի սեփական անձի նկատմամբ,
- աստիճանաբար մեծացնել տեքստերի ծավալները և ակնկալել, որ երեխան սկսի վերապատմել դրանք,
- առաջարկել ծնողներին, որ երեխային սովորեցնեն լսել ձայնագիր հեքիաթներ. ընտրել երեխայի տարիքին և գիտելիքներին համապատասխան տեքստերի ձայնագրություններ, որոնք կօգնեն զարգացնել երեխայի տեսողական և լսողական հիշողությունը, կսովորեն նոր բառեր, կհարստացնեն բառապաշարը:

Կարդալ երեխայի համար.

- նստել երեխայի կողքին և կարդալ բարձրաձայն,
- տեքստի բառերի տակ տեղադրել քանոն կամ մատիտի շարժումով կարդալ, որպեսզի երեխան լսի յուրաքանչյուր բառի հնչյունների ճիշտ արտասանությունը,
- բարդ բառերը կարդալ վանկարկելով, այնուհետև երեխային խրախուսել, որ նույնությամբ կրկնի դրանք,
- օգնել, որ երեխան ընթերցելիս սկզբնական շրջանում օգտագործի մատիտ կամ գրիչ:
-

Երեխայի հետ նկարել հետաքրքիր պատկերներ.

- գրել պատկերների անվանումները՝ կիրառելով այն բառերը և հնչյունները, որոնք դժվարություններ են ստեղծում երեխայի համար ընթերցանության գործընթացում,
- օգտագործել տվյալ հնչյուններն ու բառերն այնքան, մինչև երեխան կկարողանա դրանք կիրառել խոսքում:

1. “The development of language”- Jean Berko Gleason, Nan Bernstein Ratner 2012
2. <http://www.dyslexia.ru>
3. <https://play.google.com/store/apps/details?id=densamed.letterslearning&hl=ru>